

ת"פ 56807/08/17 - מדינת ישראל נגד ר.ש

בית משפט השלום בירושלים

14 אפריל 2019

ת"פ 56807-08-17 מדינת ישראל נ' ר.ש

לפני כב' השופט יצחק שמעוני

בעניין: מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים
(פלילי)

המאשימה

נגד

ר.ש ע"י ב"כ עו"ד רפאל מכתבי

הנאשם

גזר דין

1. כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם תושב ירושלים יליד שנת 1986, הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפת סתם של בת הזוג, עבירה על פי סעיף 382(ב) לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (ת"פ 56807-08-17).

הודאתו של הנאשם ניתנה במסגרת הסדר טיעון לפיו צירף תיק נוסף לאחר שכתב האישום תוקן, הודה הנאשם והורשע בעבירה של תקיפת קטין בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 379 + 382(ב) לחוק העונשין (ריבוי עבירות).

על פי הסדר הטיעון נשלח הנאשם לשירות המבחן להכנת תסקיר. בין הצדדים לא הייתה הסכמה לעניין העונש.

מעובדות כתב האישום המתוקן בת"פ 38348-08-18 עולה, כי ביום 09/08/18 בשעה 18:30 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם לבית המשפחה ברחוב XXXX בירושלים, כשהוא שתוי, ותקף את שני ילדיו, שר' ו-שמ' בכך שנתן לכל אחד מהם סטירה בפניו וכן נתן לשמ' בעורפו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם לשמ' סימן אדום בעורפו.

עוד עולה, כי במהלך שנת 2018, במועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, נהג הנאשם להכות את שמ' ושר' באמצעות חגורה. כתוצאה מכך שמ' ושר' בכו.

מעובדות כתב האישום המתוקן בת"פ 56807-08-17 עולה, כי ביום 13/05/17 בשעה 21:22

או בסמוך לכך, ישבה המתלוננת על מיטה בבית והניקה את תינוקם בן 3.5 חודשים. הנאשם אשר התעצבן על כך שהיו צעקות בחדר תפס בידיו את צווארה של המתלוננת והשכיב אותה בכוח על המיטה.

2. תסקיר שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוכנו ארבעה תסקירים. מיום 6.11.2018, 25.11.2018, 25.12.2018, ומיום 12.03.2019.

מהתסקיר הראשון, מיום 06.11.2018 עולה, כי הנאשם בן 32 נשוי ואב לארבעה בטרון הגילים 1.5-6 שנים. בגיל 17 עלה בגפו ארצה מאירן, ללא הוריו ואחיו אשר נשארו שם. הנאשם תיאר קשרים טובים עם משפחתו הקרובה (הוריו ואחיו).

עד למעצרו התגורר עם בני משפחתו בשכונת "שמואל הנביא" בירושלים ולמד בכולל.

שירות המבחן ציין, כי ממידע שהתקבל מלשכת הרווחה עלה, כי מדובר במשפחה אשר מוכרת לשירותי הרווחה מזה שנים וכי קיימים קשיים רבים בתפקוד המשפחה אשר לא יובאו כאן מחמת צנעת הפרט.

עבר פלילי ועבירה נוכחית -נאשם אין עבר פלילי, ואשר לעבירה הנוכחית ציין שירות המבחן, כי התרשם שקיים סיכוי לא גבוה להישנות עבירה, וכי אם ישולב הנאשם בטיפול מתאים ויתמיד בכך לאורך זמן, הסיכוי להישנות עבירות דומות עשוי לפחות משמעותית.

באשר לעבירה כנגד המתלוננת הסביר הנאשם, כי בתקופה הרלוונטית חווה מצוקה נפשית ונהג לצרוך אלכוהול, וכאשר אשתו העירה לו שוב ושוב על האופן בו שיחק עם ילדיו, לא שלט בעצמו ונהג כלפיה באלימות.

באשר לעבירה כנגד ילדיו הסביר הנאשם, כי היה במצב רוח דכאוני על רקע חובות כספיים ועיקול חשבון הבנק. לדברי הנאשם, בהעדר תמיכה מצד אשתו חווה בדידות עמוקה והתקשה לפנות לקבלת סיוע כלכלי ובעקבות כך פנה לשתיית אלכוהול. עלדבריו, אינו זוכר את פרטי האירוע אך אינו שולל כי תקף את ילדיו.

הנאשם ציין, כי הוא מודע לקשייו הרבים, לדיכאון בו הוא שרוי, להתנהגותו הבלתי מרוסנת לעיתים ולהתפרצויותיו, כשברקע צריכת האלכוהול. עוד ציין צין כי הוא נוהג לשתות אלכוהול בזמנים בהם הוא מרגיש מצוקה נפשית עמוקה או תחושת דיכאון, אך השימוש אינו מאסיבי או יומיומי.

שירות המבחן ציין, כי התרשם שבין הנאשם למתלוננת קיימים יחסי זוגיות מורכבים אשר ברקע להם בעיות תקשורת ובעיות רבות נוספות של בני הזוג אשר לא יובאו כאן מחמת צנעת הפרט. שירות המבחן הזמין את המתלוננת למפגש אך היא לא הגיעה ולא עלה בידי שירות המבחן לשוחח עמה.

שירות המבחן ציין, כי התרשם שהנאשם קיבל אחריות לביצוע העבירות והכיר במעשיו אך עם זאת השליך חלק מהאחריות אל המתלוננת וצמצם מחומרת העבירה.

ברקע לביצוע העבירות עומדות חוויות של בדידות ומצוקה נפשית של הנאשם. כמו כן, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה להכיל תחושות של תסכול וחוסר אונים מול ילדיו ואשתו בסיטואציות שונות, ובנוסף מציין שירות המבחן, כי התרשם שהעבירות בוצעו תחת השפעת אלכוהול.

הנאשם מודע לקשייו הביע נכונות לשתף פעולה עם שירות המבחן ועם תכנית שיקום שתתווה לו.

הערכת סיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום - שירות המבחן ציין, כי התרשם שהנאשם סבל ממצב דכאוני מתמשך וחווית בדידות עמוקה, בין היתר, עקב הריחוק מהוריו. בנוסף ציין שירות המבחן, כי התרשם שהמערכת הזוגית של הנאשם עם המתלוננת היא מרובת אתגרים והתמודדויות, בהם מצב כלכלי דחוק, דינמיקה זוגית מורכבת, חוסר יציבות של שני בני הזוג, וקשיים נוספים. עוד ציין שירות המבחן, כי התרשם שהנאשם התקשה לגייס

משאבים פנימיים וחיצוניים על מנת לשפר את מצבו ונטה להגיב בצריכת אלוהול. כמו כן עלה, כי קיים אצל הנאשם חוסר יציבות שהתבטא בשינוי תכופ של מקומות מגורים וכן בהיעדר תעסוקה רציפה. כל אלה, לפי שירות המבחן עלולים להוות סיכון להישנות התנהגות אלימה בעתיד.

עם זאת, ציין שירות המבחן, כי לנאשם תפיסה עצמית של הורה מיטיב ומחוייב לילדיו, הוא מגלה מודעות למצבו ולדפוסי התנהגותו הבעייתיים, להשלכות התנהגותו על ילדיו, והביע נכונות להשתתף בהליך טיפולי ולשתף פעולה עם שירות המבחן. שירות המבחן התרשם שלא מדובר בדפוסי אלימות שיטתיים וכי הנאשם חווה את ההליך הפלילי המתנהל נגדו כמרתיע. בנוסף, הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן והשירות ציין כי הנאשם נעדר עבר פלילי. כל אלה, לפי שירות המבחן עשויים להוות גורמי סיכוי לשיקום.

לסיכום מציין שירות המבחן, כי הערכתו היא שהסיכוי להישנות עבירות דומות בעתיד, ללא טיפול מתאים, היא בינונית.

מהתסקיר המשלים מיום 12.03.2019, אשר מסכם בתוכו גם את שני תסקירי הביניים מ-25.11.2018 ומ-25.12.2018) עולה, כי הנאשם השתלב בקבוצת טיפול ייעודית לאבות שנהגו באלימות כלפי ילדיהם. מטרת קבוצה הטיפול היא הפסקת השימוש באלימות ורכישת כלים מיטיבים להתמודד עם חינוך וגידול הילדים. ניכר כי הנאשם קשוב מאוד לתכנים הוא משתתף באופן אקטיבי.

בנוסף, הנאשם השתלב בטיפול פרטני בעמותת "אפשר" לטיפול בבעיית שתיית האלוהול והמניעים הרגשיים שברקע לכך. הנאשם מתמיד בהגעה לפגישות, משתף בנוגע לחייו, ומראה נכונות לשנות דרכיו. הנאשם הצביע על דפוסי חשיבה עליהם הוא מעוניין לעבוד, והוא מכיר בעובדה כי השימוש באלוהול משפיע בצורה שלילית על חייו.

שירות המבחן ציין, כי להערכתו השתתפות הנאשם בקבוצות הטיפול יש בה כדי להפחית מרמת הסיכון שלו.

עוד עולה מהתסקיר המשלים, כי שירות המבחן קיים שיחה עם המתלוננת וזו תיארה כי מתחילת הנישואין חוותה מצד הנאשם אלימות מתמשכת, על רקע שתיית אלוהול מוגברת מצדו. לדברי המתלוננת, כאשר חווה הנאשם מצבי לחץ היה נוהג לשתות אלוהול ובעקבות השתייה היה נוהג כלפיה באלימות. לדבריה, כאשר הופנתה האלימות כלפי ילדיה מיהרה לפנות אל המשטרה. עם זאת, ציינה המתלוננת כי כיום אינה חוששת מפני הנאשם ומבחינתה הוא יכול לחזור להתגורר בבית המשפחה וזאת בתנאי שיתמיד בטיפול בבעיות השתייה והאלימות.

בסיכום המלצתו ציין שירות המבחן, כי ראה לנגד עיניו את שיתוף הפעולה של הנאשם באופן כללי ובקבוצות הטיפולים, וכי הוא מעריך ששיתוף הפעולה כאמור יש בו כדי להפחית את הסיכון ממנו. עוד ציין שירות המבחן, כי הוא רואה חשיבות בשיקום עבור הנאשם ואת חשיבות חזרתו לבית המשפחה ושיקום היחסים עם אשתו.

לאור האמור, המליץ שירות המבחן על אפיק שיקומי עבור הנאשם וציין כי ענישה מחמירה עלולה להביא לתוצאות לא רצויות. לפיכך המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה וחצי, במהלכו ימשיך לעקוב שירות המבחן אחר המשך שיתוף הפעולה של הנאשם במסגרות הטיפול, וכן להטיל עליו עונש חינוכי בדמות של"צ בהיקף של 200 שעות. עוד ציין שירות המבחן, כי נכון לאפשר את חזרתו של הנאשם לבית המשפחה במקביל להמשך הטיפול על מנת שכלל שיעלו קשיים, תהיה לו הזדמנות להעלות אותם לפני גורמי הטיפול.

3. טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה טען, כי הנאשם פגע בערך החברתי של שלמות גופו של אדם והגנה על קטינים וחסרי ישע. לבית המשפט תפקיד להתערב על שמירה על חסרי ישע בייחוד כאשר שאר הגורמים האמונים על כך נכשלו בתפקידם. עוד טען, כי בעבירות אלה קיים קושי של הנפגעים להתלונן ולכן החמיר המחוקק בעונשן של עבירות אלה, וכי הפסיקה ביטאה את הצורך להילחם בעבירות של אלימות במשפחה לא רק בדיבורים אלא גם במעשים. (בטיעוניו תמך בפסיקה רלוונטית: ע"פ 792/10, וכן: רע"פ 7513/12).

לעניין העונש הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה רלוונטית אשר ממנה עולה ממנה כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן עומד על החל מאסר שירוצה בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל. עם זאת הוא ציין, כי לאור שיתוף הפעולה של הנאשם וחסכון זמן שיפוטי, העדר עבר פלילי לנאשם, השתתפותו בקבוצות טיפול והערכת מסוכנות בינונית בשירות המבחן, עותרת המאשימה להטיל על הנאשם עונש של שישה חודשים שירוצו בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם טען, כי ב"כ המאשימה בחר להעצים בתיאורים שבחלקם אינם עונים לעובדות כתב האישום. הוא טען, כי מהתסקיר עולה שהמשפחה מטופלת במשך שנים בלשכת הרווחה לאור קשיים בתפקודה, וכי מאינטרס ציבור לשקם את הנאשם. הנאשם עבר הליך לא קל והיה נתון במעצר ובמעצר בית אשר נתנו את אותותיהם. עוד טען כי מתברר שלנאשם יש דימוי עצמי נמוך וכי הוא התקשה לאורך חייו לגייס משאבים פנימיים וחיצוניים להתמודדות. עוד הוא טען כי עולה שקיים חוסר יציבות בין בני הזוג בגיבוש סמכותם, כי הנאשם מגלה מודעות לבעיותיו וכי לא מדובר בדפוס אלימות שיטתיים, וכן כי אצל הנאשם לא קיימת עוד בעיית אכילה והוא משתתף בקבוצות טיפול. לאור האמור טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם החל לקבל כלים להתמודדות ונראה שהוא קשוב לנאמר במסגרות הטיפול.

ב"כ הנאשם טען, כי שירות המבחן ציין שענישה מחמירה עלולה להביא לפגיעה ולכן הומלץ על מבחן לשנה וחצי הואיל ששירות המבחן הבין שהילדים צריכים אבא בבית. לשיטת ב"כ הנאשם היה אפשר לוותר על של"צ על מנת שהנאשם יוכל להתמסר למשפחתו. בסיכום דבריו ביקש לקבל את המלצות התסקיר כמות שהן.

דבר הנאשם: בדבריו האחרונים לבית המשפט אמר הנאשם, כי הוא מתחרט על מעשיו, מקבל עליו אחריות, מנסה להשתנות ורוצה לפתוח דף חדש, ומבקש מבית המשפט לתת לו הזדמנות. הוא ציין, כי אם ייגזרו עליו עבודות שירות תימנע ממנו האפשרות להשתתף בטיפולים.

4. מתחם העונש ההולם

בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע מתחמי העונש ההולם למעשים שבוצעו על ידי הנאשם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

הערכים החברתיים הנפגעים מהעבירות שביצע הנאשם הם שמירת גופו של הפרט מפני פגיעה, ושמירת גופם ונפשם הרכה של קטינים וחסרי ישע. עוד נפגע הערך של שמירת שלום הבית והמשפחה ושמירת נפשם של הקטינים מפני חשיפה למערכת יחסים משפחתית בעייתית. ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם עומד על החל ממאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל. לעומתו טען ב"כ הנאשם כי יש לקבל את המלצת שיחרות המבחן ולהסתפק בשל"צ.

בהתחשב בעקרון ההלימה כמהווה עקרון מנחה בענישה, בהתחשב בערכים המוגנים שנפגעו ובמידת הפגיעה בהם, ובהתחשב בנסיבות העניין ובענישה הנוהגת, אני סבור כי מתחם העונש ההולם במקרה שלפנינו עבור כל אחת מהעבירות נע בין מספר חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. בשקלול שתי העבירות אני סבור כי מתחם העונש ההולם עומד על החל משישה חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

5. העונש המתאים לנאשם

לחומרה, הנאשם ביצע עבירות של אלימות במשפחה כנגד אשתו ונגד ילדיו. את העבירות הוא ביצע לאחר שימוש באלכוהול.

לקולה, על פי תסקיר שירות המבחן, בזמן ביצוע העבירות היה נתון הנאשם ללחצים נפשיים, אשר בעקבותיהם השתמש באלכוהול. עוד אני רואה לקחת בחשבון את עובדת היות המשפחה מטופלת מזה שנים במערכות הרווחה של עיריית ירושלים וההתרשמות הכללית העולה מתסקירי שירות המבחן כי במקרה דנן עסקינן במשפחה מוחלשת ביותר ממספר היבטים כפי שפורטו בתסקירי שירות המבחן ואשר לא אפרטם כאן מחמת צנעת הפרט. במצב דברים זה, אני סבור, כי במקרה דנן ענישה מחמירה אשר תכלול מאסר ולו כזה שירוצה בעבודות שירות אין בה כדי להביא תועלת לחברה ולמשפחת הנאשם אלא ההיפך, זאת גם בהתאם לדברי שירות המבחן שציין בתסקיר המשלים כי ענישה מחמירה עלולה להביא לתוצאות לא רצויות.

עוד עומדת לזכות הנאשם העובדה שנטל אחריות על מעשיו, הביע צער וחרטה עליהם ומשתתף באופן פעיל בשתי תוכניות טיפול במסגרת שירות המבחן. עוד לקחתי בחשבון כי שירות המבחן ציין שהנאשם חווה את ההליך המשפטי כמרתיע, המתלוננת ציינה, כי אינה חוששת מפני הנאשם ושירות המבחן המליץ כי הנאשם יחזור לחיק המשפחה.

בסיכומם של הדברים המלצת שירות המבחן התמקדה באופק השיקומי עבור הנאשם, למתן צו מבחן למשך שנה וחצי וביצוע של"צ בהיקף 200 שעות בצד עונש מותנה.

6. חריגה ממתחם העונש ההולם

בסעיף 40ד' לחוק העונשין נקבע, כי רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם אם מצא שהנאשם השתקם או שיש סיכוי שישתקם, ולקבוע את העונש לפי שיקולי שיקומו.

לאור העובדה כי הנאשם משתתף פעיל בשתי תוכניות שיקום, האחת לטיפול בבעיית שתייה והאחרת לטיפול בבעיית האלימות, באופן שמשביע את רצון הגורמים הטיפולים, ובפרט לאור חוות דעת שירות המבחן כי יש אופק שיקומי לנאשם, אני סבור כי יש סיכוי ממשי שהנאשם ישתקם. עוד הבאתי בחשבון לעניין זה את דברי שירות המבחן כי ענישה מחמירה עלולה להביא לתוצאות בלתי רצויות לשיקומו של הנאשם.

נוכח האמור, מצאתי לנכון לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום.

7. סוף דבר

לאור האמור, ובהתחשב בהמלצת שירות המבחן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים -

- א. מאסר על-תנאי שישה חודשים. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מהיום על כל עבירה בה הורשע.
- ב. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות. שירות המבחן יגיש תוכנית מתאימה בתוך 30 ימים, ללא צורך בקיום דיון נוסף.
- ג. מוטל על הנאשם צו מבחן למשך שנה וחצי, במסגרתו ישתתף הנאשם במסגרות הטיפוליות ככל שיטיל עליו שירות המבחן.

העתק יישלח לשירות המבחן

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט' ניסן תשע"ט, 14 אפריל 2019, בנוכחות ב"כ המאשימה גב' רות ברקלי-דאל, מתמחה, הנאשם וב"כ עו"ד רפאל מכתבי.